

**ОСОБЛИВОСТІ
АДАПТАЦІЇ
ДІТЕЙ
МОЛОДШОГО
ШКІЛЬНОГО
ВІКУ З
ГІПЕРАКТИВНИ
М РОЗЛАДОМ
ДЕФІЦИТУ
УВАГИ ДО
НАВЧАННЯ В
ШКОЛІ**

Комунальний заклад вищої освіти
«Вінницька академія безперервної освіти»

Котруца Наталя Володимирівна

Науковий керівник:

Шпортун Оксана Миколаївна, доктор
психологічних наук, доцент

Об'єкт та предмет дослідження

- **Об'єкт дослідження** – адаптація дітей з поведінковим розладом до навчання у школі.
- **Предмет дослідження** – психологічні особливості адаптації дітей молодшого шкільного віку з гіперактивним розладом дефіциту уваги до навчання у школі.

Мета

Мета дослідження: здійснити теоретичний аналіз адаптації дітей молодшого шкільного віку з ГРДУ та емпірично дослідити психологічні особливості адаптації дітей молодшого шкільного віку з гіперактивним розладом дефіциту уваги до навчання у школі.

Гіпотеза: Психологічними характеристиками молодшого школяра з гіперактивним розладом дефіциту уваги до навчання в школі виступатимуть рухова загальмованість, дефіцит активної уваги та імпульсивність.

Завдання дослідження:

1. Здійснити аналіз підходів до вивчення проблеми адаптації дітей молодшого шкільного віку з ГРДУ у сучасних вітчизняних та зарубіжних дослідженнях.
2. Визначити психо-фізіологічні особливості дітей молодшого шкільного віку з ГРДУ.
3. Емпірично перевірити особливості адаптації дітей молодшого шкільного віку з ГРДУ до навчання в школі.
4. Розробити та перевірити ефективність програми корекційно-розвивальних занять з шкільної адаптації дітей молодшого шкільного віку з ГРДУ.

Методи досліджен ня

- Опитувальник для батьків «Критерії визначення гіперактивності» (за Бейкером П. і Алвордом М.);
- Методика «Розстав значки» (Пьерона-Рузера);
- Проективна методика Панфілової М. «Кактус»;
- «Опитувальник для визначення рівня адаптації дитини до школи», розроблений Ковальновою Л., Тарасенко Н.

База практики

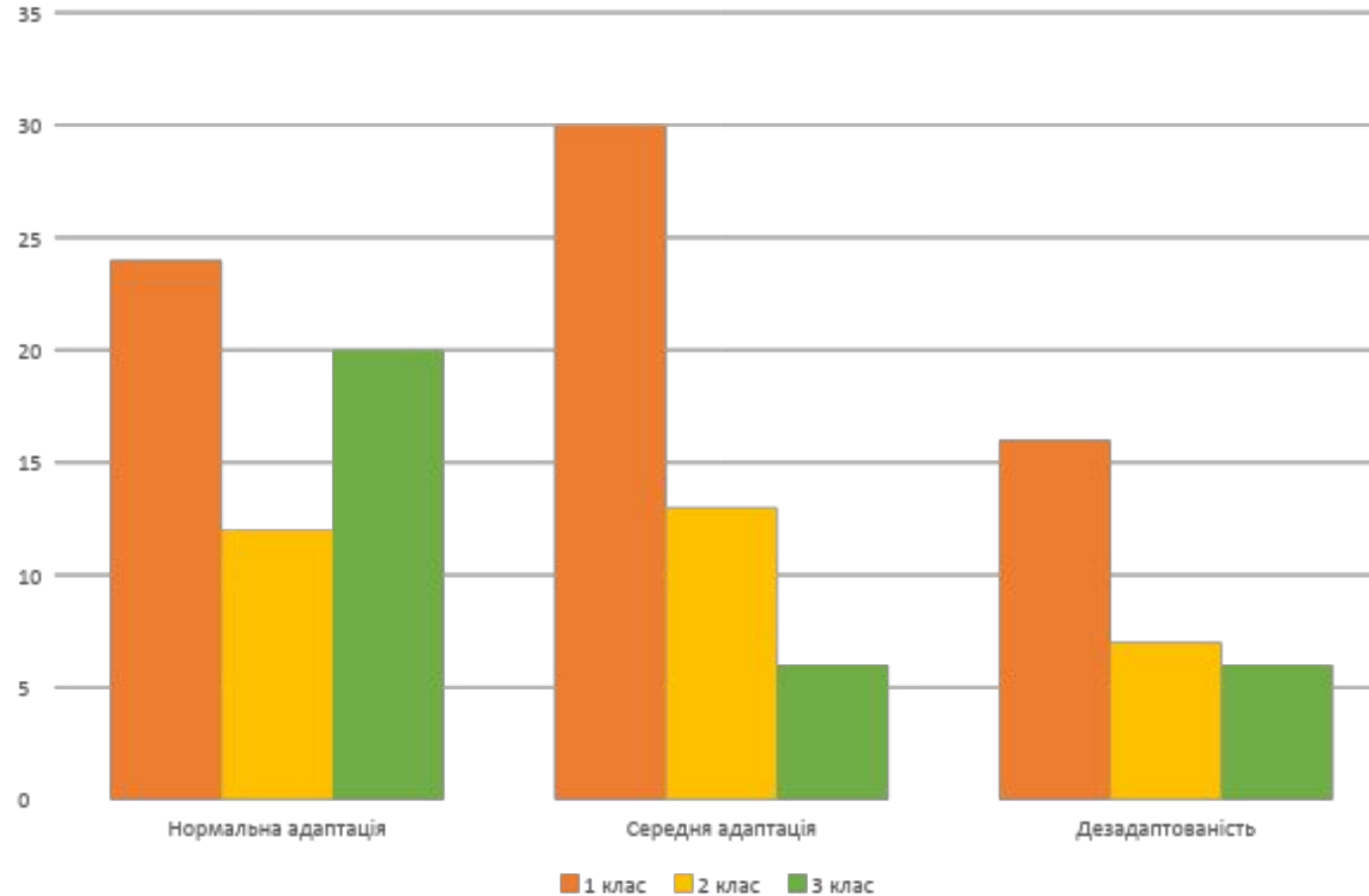
- Дослідження проводилося на базі гімназії №5 м. Могилева-Подільського. Вибіркою стали учні 1-3 класів, віком від 5 до 8 років, що склало 134 дитини, серед яких виявлено 26 осіб з гіперактивним розладом дефіциту уваги.

У вирішенні першого завдання дослідження

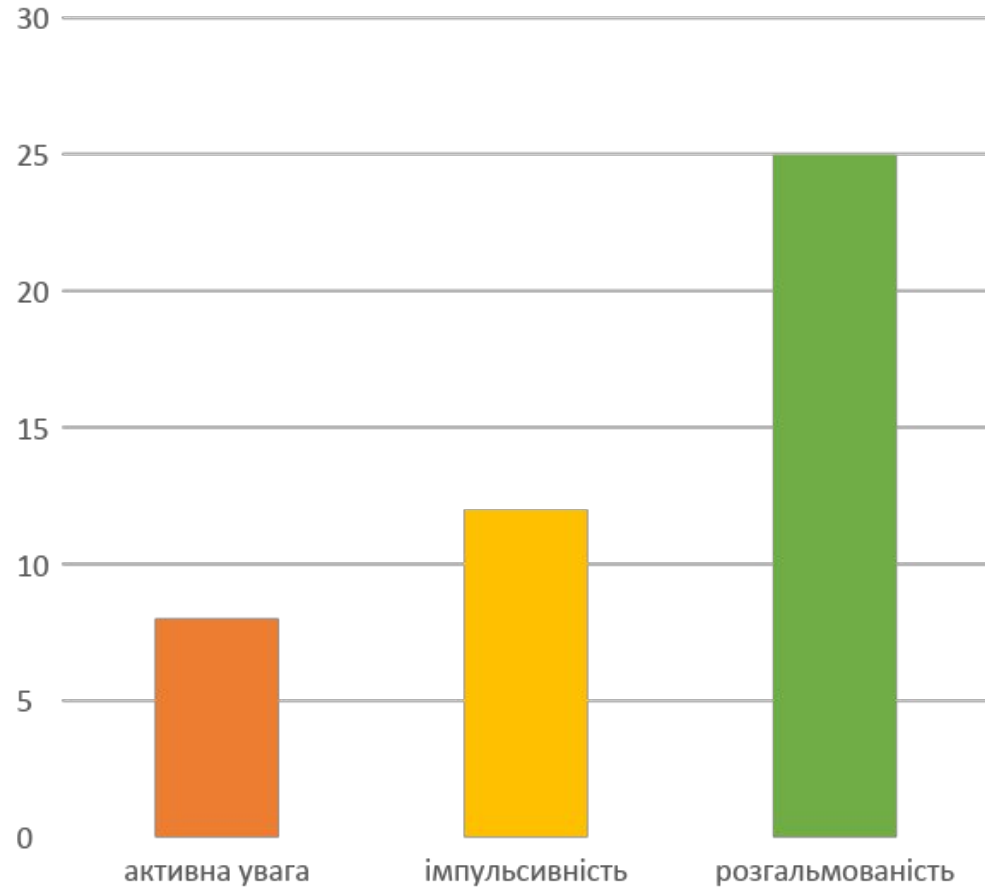
Ми дійшли висновку, що у науковій літературі був здійснений глибокий аналіз та закладена ґрунтовна база підходів до вивчення проблеми адаптації дітей молодшого шкільного віку з ГРДУ не лише у сучасних, вітчизняних, але й зарубіжних дослідженнях.

ГРДУ – це дитячий розлад, який виявляється найбільше у дітей молодшого шкільного віку. Проте цей розлад не вирок і при правильному підході він піддається корекції та контролю. Для нього також характерна тріада симптомів: дефіцит уваги, імпульсивність, надмірна рухова активність, рухливість.

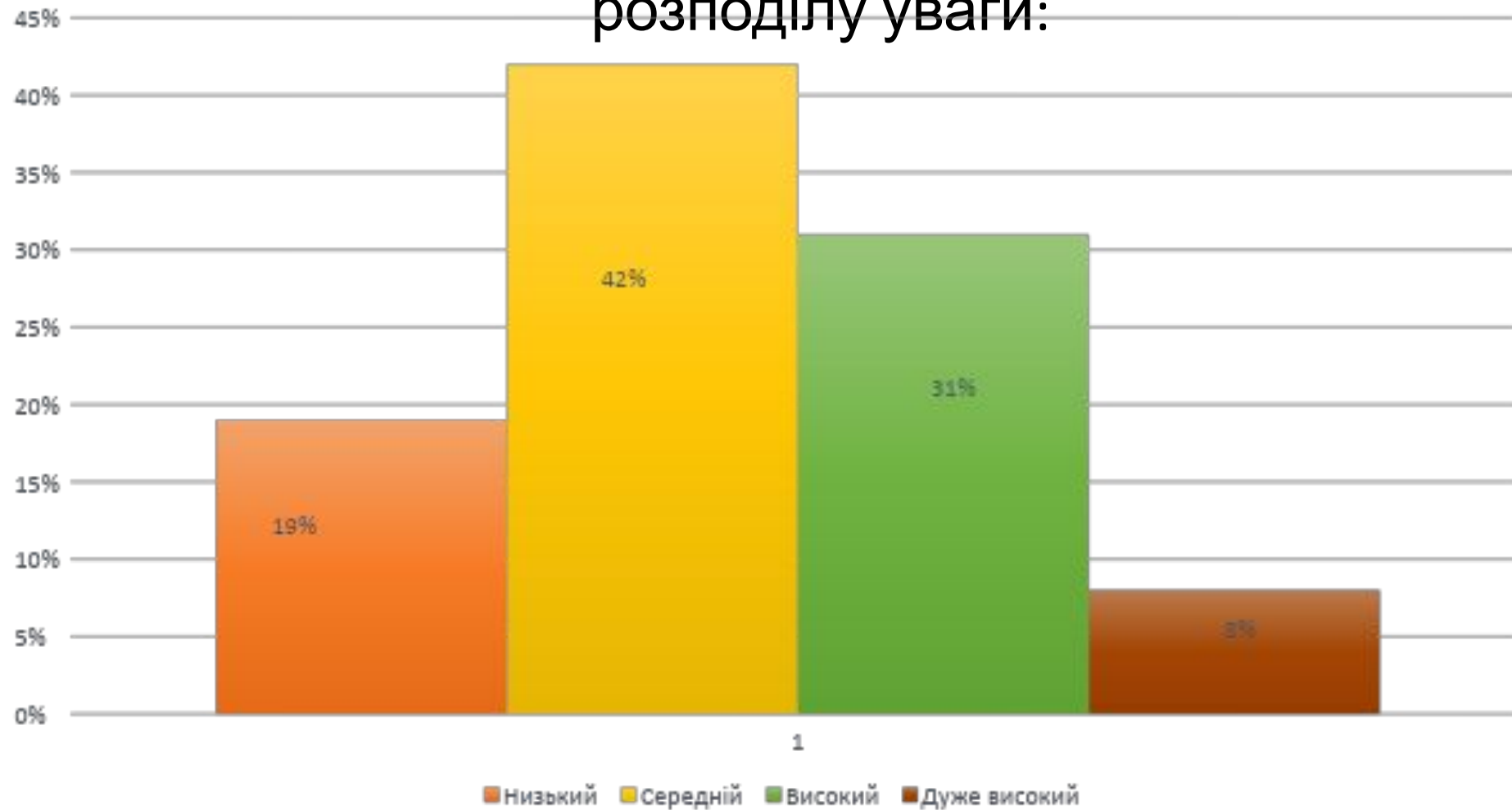
Діаграма «Опитувальника для визначення рівня адаптації дитини до школи» Ковальної Л., Тарасенко Н.

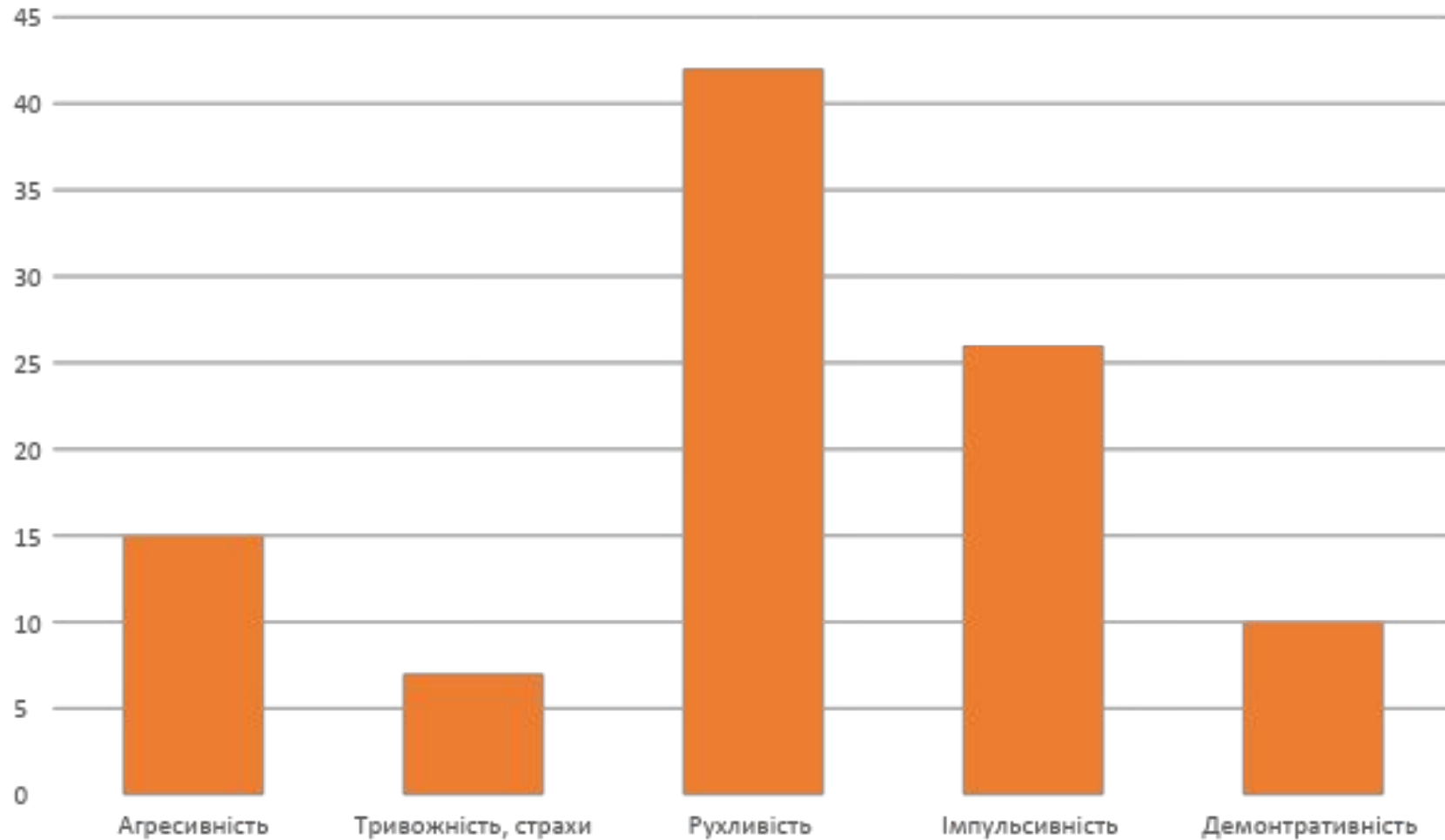
Діаграма дослідження спостереження «Критерії визначення гіперактивності» за П.Бейкером М.Алвордом

Діаграма проведення діагностики «Розстав значки»
Пьєрона-Рузера. Виділені наступні рівні переключення і
розподілу уваги:

Результати виявлення прояву психоемоційних особливостей в молодших школярів з гіперактивним розладом дефіциту уваги за методикою «Кактус» у %

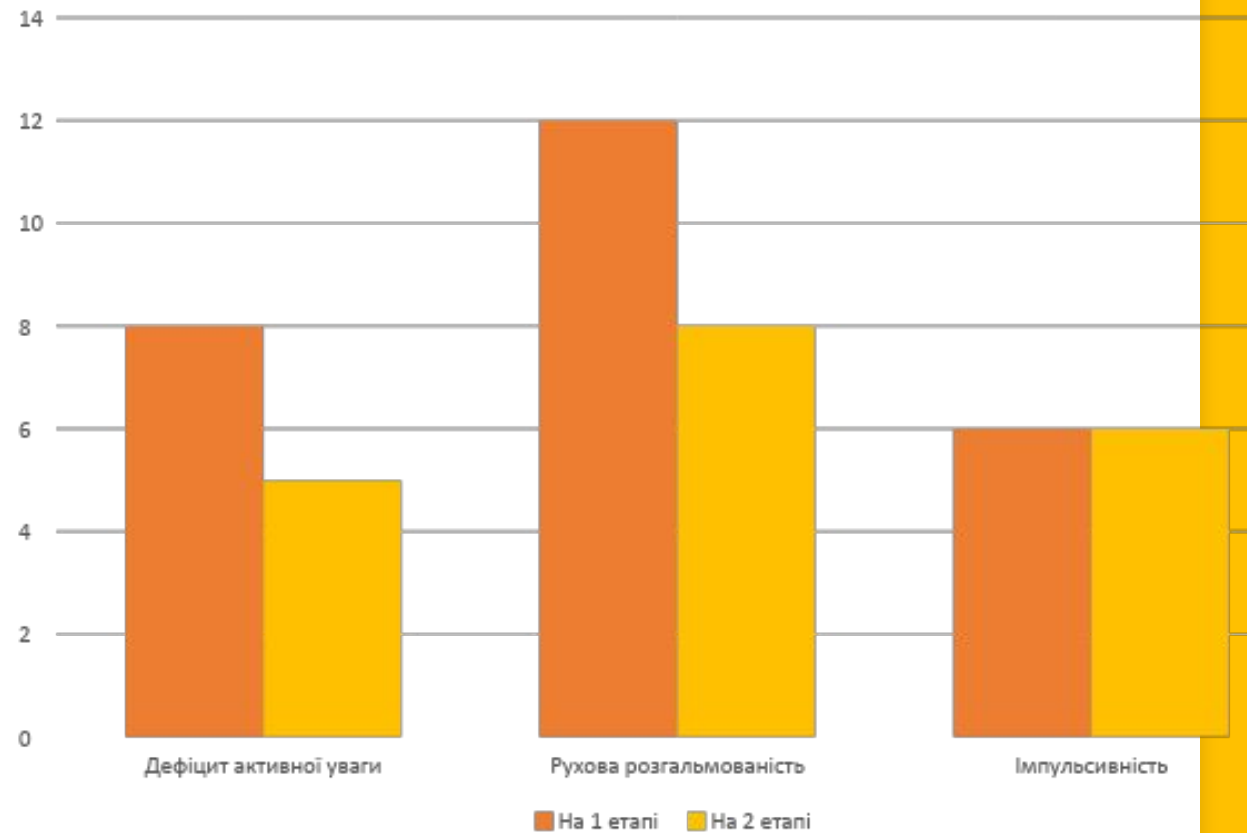
Корекційна програма

Корекційна програма з підвищення адаптації дітей молодшого шкільного віку з ГРДУ.

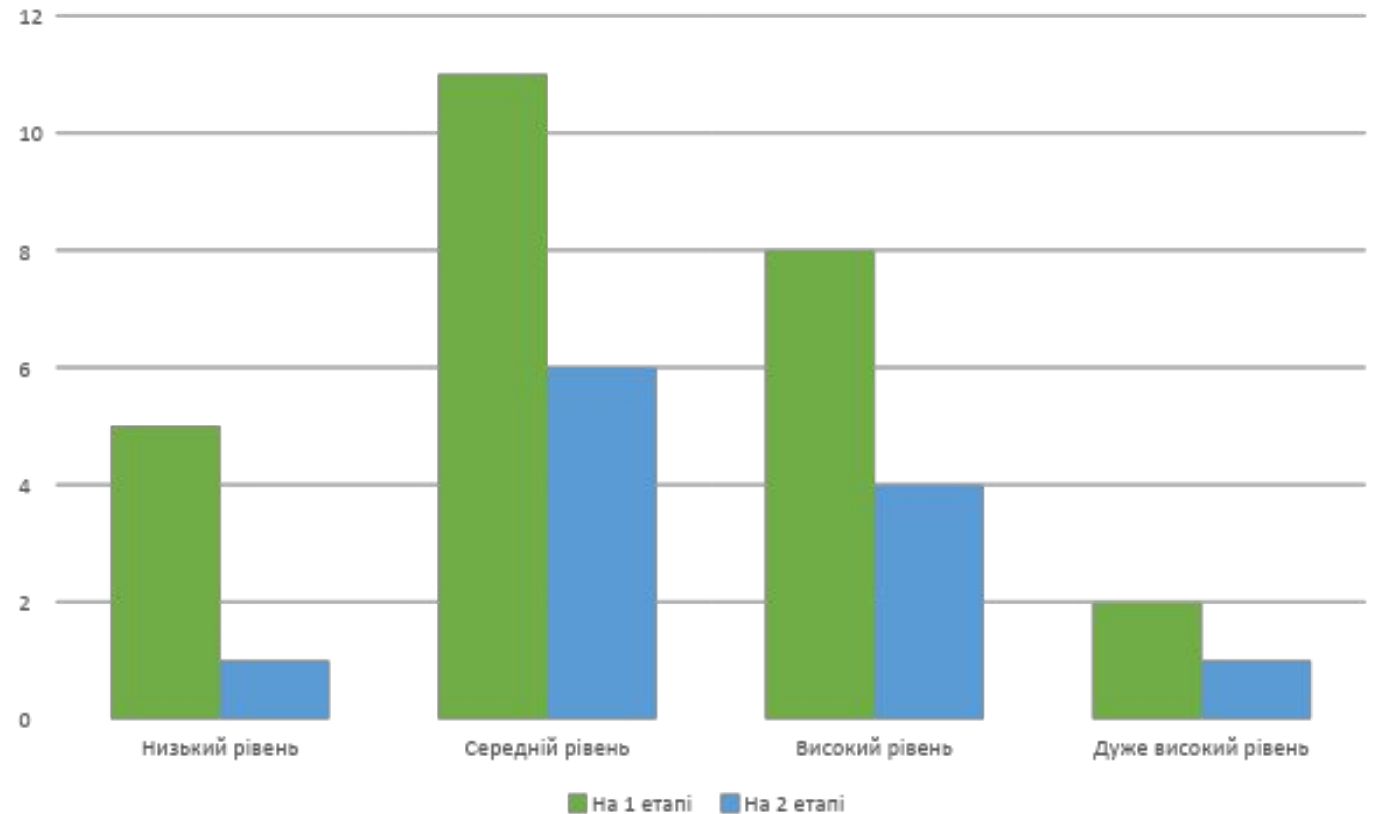
Завдання: стимулювати розвиток довільності й самоконтролю; стимулювати розвиток рухового контролю; стимулювати розвиток концентрації уваги; сприяти формуванню довільної регуляції власної діяльності; орієнтувати дітей із СДУГ на пошук власного індивідуального стилю діяльності; мотивувати дітей на досягнення успіху з урахуванням їхніх індивідуальних особливостей; нівелювання імпульсивності; нівелювання гніву.

Мета: корекція емоційної сфери і поведінки гіперактивної дитини.

Діаграма результатів дослідження за схемою спостереження «Критерії визначення гіперактивності» (за П. Бейкером і М. Алвордом)

Діаграма вибірки дітей після проведення методики «Розстав значки» (Пьєрона- Рузера)

Практична значущість роботи.

- *Тому наша гіпотеза, що психологічними характеристиками молодшого школяра з гіперактивним розладом дефіциту уваги до навчання в школі виступатимуть рухова загальмованість, дефіцит активної уваги та імпульсивність підтвердилась.*
- *Перспектива подальших досліджень.* Розробка комплексної корекційно-розвивальної роботи не лише з дітьми, у межах шкільного класу, а й з батьками та учителями, для доступності та розуміння проблеми гіперактивності та шляхів її корекції.